

Ziua Fermierului în Sadovo — culturi potrivite pentru agricultură alternativă și ecologică

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /РЗ/

Дата: 23.06.2025 Брой: 6/2025

Selecții bulgare de cereale, culturi alternative și culturi potrivite pentru agricultura ecologică au fost prezentate la Ziua Tradițională a Fermierului din Sadovo, pe 30 mai 2025. Evenimentul are loc anual la Institutul de Resurse Genetice Vegetale "Konstantin Malkov" (IPGR) și reunește cu succes fermieri, parteneri, oameni de știință, lectori din Bulgaria și din străinătate, doctoranzi și jurnaliști într-un singur loc.

Prof. Dr. Yalcin Kaya, specialist de frunte în ameliorarea florii-soarelui de la Centrul de Cercetare pentru Ameliorarea Plantelor al Universității Tracice din Edirne, a salutat gazdele și oaspeții Zilei Fermierului 2025 în numele Asociației de Semințe Balcanice.

Au fost prezenți și lectori din Kazahstan, care efectuează un stagiul la IPGR în cadrul programului Bolashak 500 de Oameni de Știință.

După deschiderea oficială a evenimentului de către Conf. Univ. Dr. Katya Uzundzhaliyeva, director al IPGR-Sadovo, oaspeții au vizitat câmpul demonstrativ și s-au familiarizat cu caracteristicile soiurilor de grâu, orz, triticales, secară, ovăz și mazăre de iarnă dezvoltate la Institut.

Anul acesta, aproximativ 90% din culturile din țară sunt în stare foarte bună, cu așteptări de randamente ridicate, aflăm de la Asistentul Șef Ivan Alexiev, care în ultimele săptămâni a reușit să viziteze diverse câmpuri atât în sudul Bulgariei, cât și în Dobrogea.

Institutul de Resurse Genetice Vegetale din Sadovo are experiență cu toate culturile de câmp. Banca Națională de Gene pentru Semințe se află aici, unde sunt menținute peste 70.000 de accesii din peste 600 de specii de plante, ceea ce impune cercetătorilor din Sadovo să fie familiarizați cu multe culturi mai puțin populare.

În prezent, există un interes crescând pentru culturile alternative, care nu numai că pot fi o sursă valoroasă de nutrienți pentru oameni și animale, dar pot fi incluse și în noi programe de ameliorare a soiurilor, potrivite pentru condițiile climatice în schimbare.

Culturi Alternative ale Institutului de Resurse Genetice Vegetale "Konstantin Malkov"

Anul acesta, una dintre culturile care a atras atenția oaspeților cu florile sale frumos înflorite este inul. Este o cultură de primăvară, originară din Asia Centrală și Mediterana, care necesită culturi premergătoare potrivite, cum ar fi cerealele, spune Asistentul Șef Alexiev.

Rezistența sa slabă la ofilirea cauzată de Fusarium impune ca inul să revină pe același câmp în rotația culturilor după 5-6 ani, deoarece acest lucru duce la așa-numita „oboseală” a solului și o reducere semnificativă a randamentului.

Inul se seamănă în martie, deoarece germinează la 6-8 °C. Semănatul se face în rânduri înguste la o adâncime de 2-4 cm, cu o rată de însămânțare de 8-12 kg/da.

Inul pentru ulei se recoltează într-o singură trecere cu o combină, în timp ce inul pentru fibră se recoltează cu o mașină specială de smulgere a inului care fasonază plantele.

De la Asistentul Șef Alexiev aflăm că inul este oleaginos, fibros și intermediar, astfel încât poate fi folosit atât pentru ulei, cât și pentru fibră.

Uleiul de in, unic printre uleiurile vegetale, conține acizi grași Omega-3, iar când adăugăm potasiu, magneziu, lecitină, zinc, proteine, precum și vitamine din grupul B, devine clar de ce este atât de benefic și căutat.

O altă cultură necunoscută fermierilor noștri, o hrană preferată pentru albine, este facelia. Este foarte meliferă, dar poate avea și funcții decorative. S-a constatat că posedă o aromă caracteristică ce atrage puternic albinele, produce mult nectar și până la 35 kg de miere pot fi obținute dintr-un decare. Perioada de înflorire este lungă, de până la 40-45 de zile.

Această cultură este, de asemenea, extrem de potrivită ca o cultură intermediară pentru îngrășământul verde. Se caracterizează printr-o rată rapidă de creștere inițială, un grad ridicat de acoperire și umbrire a suprafeței solului, suprimând astfel puternic dezvoltarea buruienilor. Deoarece plantele îngheață complet atunci când sunt în stadiu avansat de dezvoltare, facelia este foarte potrivită ca plantă de acoperire, după care se poate practica chiar și semănatul direct.

Facelia nu este strâns înrudită cu culturile importante economic și, prin urmare, nu este un purtător de boli și dăunători importanți, ceea ce o face o componentă excelentă a oricărei rotații de culturi.

Ca plantă meliferă sau pentru semințe, facelia se seamănă la sfârșitul lunii martie și aprilie, iar ca plantă intermediară la sfârșitul lunii iulie și august. Semănatul se face în rânduri înguste, la o adâncime de 2-3 cm, iar norma de însămânțare este între 800 și 1200 g/da. Se coace neuniform, de aceea se recomandă începerea recoltării când primele semințe coapte încep să cadă.

La sfârșitul lunii mai, pe câmpurile experimentale ale IPGR – Sadovo, am văzut o altă cultură alternativă – mazărice amară sau linte de câmp. Aceasta este o cultură anuală din familia Fabaceae și este cultivată în regiunea mediteraneană, Asia de Vest și Centrală, Africa de Nord și America.

Pe lângă faptul că este o sursă de proteine și o hrană preferată pentru animale, un agent medicinal și de susținere pentru oameni, această plantă îmbogățește solul cu azot și este o alegere excelentă ca plantă premergătoare pentru culturile de cereale de iarnă. Măzăricea amară eliberează terenurile devreme, permițând pregătirea lor timpurie pentru culturile de iarnă.

Nu este o coincidență că semințele acestei culturi sunt, de asemenea, stocate în seiful subteran al arhipelagului Svalbard, unde sunt păstrate mostre ale celor mai valoroase specii de plante.

IPGR Sadovo oferă, de asemenea, o mare varietate de soiuri de ovăz pentru diverse utilizări. Soiul Mina este un soi de ovăz de primăvară, fără palei. Această calitate sugerează utilizarea sa cu rezultate foarte bune în principal ca aliment dietetic pentru oameni, iar în ultimii ani boabele fără palei au fost căutate de crescătorii de porumbei. Soiul Kaloyan este un soi de ovăz de iarnă cu palei, potrivit pentru utilizare ca excelentă cereală furajeră, pentru masă verde, și este extrem de potrivit pentru agricultura ecologică. Soiul IPGR Marina este primul ovăz de iarnă bulgăresc fără palei, combinând avantajele soiurilor deja menționate. Posibilitatea de a fi semănat toamna îi conferă mari avantaje în condiții de secetă primăvara și indicatori nutriționali excelenți.

O parte a zilei deschise a fost și prezentarea obiectivelor și a rezultatelor obținute în cadrul proiectului „Studiul Diversității Genetice a Speciilor de *Aegilops* din Flora Bulgariei”, finanțat de Fondul „Cercetare Științifică”. Speciile de *Aegilops*, care sunt rude sălbatice ale grâului, sunt rezistente la diverși factori de stres precum seceta și salinitatea. Ele pot fi candidați potriviți pentru încrucișare cu grâurile panificabile, precum și pentru formarea de noi linii de ameliorare care posedă niveluri ridicate de toleranță la secetă. Genotipurile speciilor pot oferi posibile surse de calități fizico-chimice pentru utilizare în cercetările viitoare de ameliorare.

În timpul zilei deschise, a fost efectuată și o demonstrație de pulverizare a culturilor cu o dronă de la DJI Agriculture, cu posibilitatea controlului autonom prin inteligență artificială. Utilizarea acestei tehnologii face parte din agricultura inteligentă, un proiect aflat în curs de implementare în Sadovo.

Summit Agro România, filiala Bulgaria, partener de lungă durată al IPGR și sponsor principal al evenimentului, a familiarizat oaspeții cu portofoliul său de produse și soluții inovatoare pentru o agricultură durabilă. Compania colaborează strâns cu știința nu doar în Bulgaria, ci și la nivel global.

„Suntem un prieten loial fiecărui fermier, deoarece suntem alături de ei de la semănat până la recoltare. Putem oferi tehnologie pentru fiecare etapă de pe câmp”, a subliniat Stefan Topalov, Manager Vânzări și Clienți Cheie pentru sudul Bulgariei.

În portofoliul lor, alături de protecția convențională a plantelor, în ultimii 4-5 ani, s-au concentrat și pe agricultura ecologică, care include o gamă largă de produse organice și culturi intermediare și de acoperire.

MeDi+R Ltd. a prezentat produse organice și bacterii fixatoare de azot.

